



## طرح دوره «روش های نوین تدریس و تدریس بالینی»

### مشخصات کلی درس

عنوان درس	روش های نوین تدریس و تدریس بالینی	شماره درس	۹۸۰۵۹۰
تعداد واحد	۱ (نظری)، ۱ (عملی)، ۵۱ ساعت	نوع واحد	جبرانی
نیمسال تحصیلی	نیمسال دوم ۱۴۰۱-۱۴۰۲	پیش نیاز	ندارد
زمان ارائه	سه شنبه ها ۸-۱۰	محل برگزاری	دانشکده پرستاری
گروه آموزشی	گروه آموزش پزشکی	مسئول* و مدرس دوره	دکتر سپیده جمشیدیان* - دکتر مریم آویژگان
فراگیران	دکتری بهداشت باروری- ترم دو	دسترسی به مسئول دوره	تلفن دفتر کار، ایمیل و از طریق نماینده
تلفن دفتر کار	۰۳۱۳۷۹۲۳۳۵۵	ایمیل	sepidehjamshidian@gmail.com

### هدف ها، ارزشیابی و مسئولیت های فراگیران

#### شرح دوره:

بر اساس برنامه درسی دوره دکتری تخصصی بهداشت باروری، از دانش آموختگان این رشته انتظار می رود توانایی انجام وظایف آموزشی در سطح مراکز آموزش مامایی و بهداشت باروری داشته باشند، بتوانند نیازهای مراکز آموزشی را شناسایی و مرتفع سازند و قادر به طراحی و اجرای دوره های درسی مختلف باشند. بنابراین، لازم است علاوه بر تخصص و تسلط در موضوعات تخصصی بهداشت باروری، بر اصول یاددهی- یادگیری نیز مسلط بوده و قادر باشند با استفاده از روانشناسی یادگیری فعالیت های آموزشی خود را بهبود دهند. در دوره درسی حاضر «روش های نوین تدریس و تدریس بالینی»، دانشجویان دانش خود در زمینه روش ها و الگوهای تدریس و به ویژه تدریس در محیط بالینی را ارتقا می دهند و در به کارگیری این آموخته ها به صورت عملی توانمندتر می شوند.

#### هدف های کلی دوره:

##### حوزه شناختی:

- آشنایی با الگوها و روش های تدریس در آموزش علوم پزشکی
- آشنایی با آموزش و ارزشیابی در محیط های بالینی

##### حوزه عاطفی:

- علاقه مند شدن به استفاده از موارد آموخته شده در موقعیت های آموزشی واقعی

#### هدف های اختصاصی دوره:

##### حوزه شناختی:

از دانشجویان انتظار می رود در پایان دوره بتوانند:

- درباره ویژگی های چهار خانواده الگوهای تدریس - اطلاعات پردازی، فردی، رفتاری و اجتماعی - توضیح دهند.

- ویژگی ها و مراحل اجرای الگو های پیش سازماندهنده، ایفای نقش و شبیه سازی را توضیح دهند.
- برای الگوهای تدریس پیش سازمان دهنده و ایفای نقش طرح درس بنویسند.
- اصول آموزش مبتنی بر مورد را توضیح دهند.
- آموزش بالینی و ویژگی های آموزش بالینی اثربخش را شرح دهند.
- ویژگی عرصه های مختلف آموزش بالینی را با هم مقایسه کنند.
- اصول و نکات کلیدی آموزش در عرصه های مختلف بالینی را شرح دهند.
- اصول ارائه بازخورد موثر را شرح دهند.
- اصول برگزاری ژورنال کلاب را توضیح دهند.
- اصول نحوه دادن خبر بد به بیمار و همراه او را شرح دهند.
- اصول آموزش استدلال بالینی را شرح دهند.
- نحوه تدوین جدول دوبعدی آزمون را توضیح دهند.
- جدول دو بعدی تدوین نمایند.
- اصول تهیه آزمون های کتبی چهارگزینه ای را شرح دهند.
- اصول طراحی آزمون بالینی ساختارمند عینی را توضیح دهند.
- یک آزمون بالینی ساختارمند عینی را طراحی کنند.
- مفهوم و دسته بندی آزمون های مبتنی بر محل کار را توضیح دهند.
- اصول دادن خبر بد به بیمار و همراه او را بیان کنند.

### حوزه عاطفی:

#### از دانشجویان انتظار می رود پس از شرکت در این دوره آموزشی:

- به جستجو کردن در مورد موضوعات آموزشی و به ویژه آموزش در عرصه های بالینی علاقه مند شوند.
- به کاربرد موارد آموخته شده در ارائه ها و تدریس های خود اهمیت دهند.

### حوزه روانی-حرکتی:

#### از دانشجویان انتظار می رود پس از شرکت در این دوره آموزشی بتوانند:

- یک موضوع آموزشی را برای همکلاسان خود تدریس کنند.
- برای جلسه تدریس خود، طرح درس بنویسند.
- طبق اصول آموخته شده، اسلایدهای آموزشی مناسب تهیه کنند.

## پیشنیازهای یادگیری :

انتظار می رود دانشجویان با موضوعات زیر آشنا باشند و از آنها در شرایط واقعی تدریس استفاده کنند:

- مفاهیم یادگیری، آموزش، تدریس
- طراحی دوره درسی، طرح دوره و طرح درس، الگوی عمومی آموزش
- نحوه تدوین هدف های آموزشی کلی و اختصاصی در سه حوزه شناختی، روانی- حرکتی و عاطفی
- نظریه های یادگیری رفتارگرایی، شناخت گرایی و سازنده گرایی و کاربردشان در تدریس

\* در صورتی که این مفاهیم را در دوره های قبلی به خوبی یاد نگرفته یا فراموش کرده اند، لازم است این موارد موضوعات را از منابعی مثل آخرین ویرایش کتاب های روانشناسی پرورشی دکتر علی اکبر سیف یا کتاب روش ها، فنون و الگوهای تدریس، امان الله صفوی مطالعه کنند و مواردی که نیاز به راهنمایی و رفع اشکال دارند، به مسئول درس ایمیل کنند تا برای جلسه رفع اشکال هماهنگی انجام شود.

## مسئولیت های فراگیر!

- مطالعه عمیق و دقیق مطالب از روی منابع معرفی شده برای هر جلسه
- حضور به موقع در جلسات کلاس
- مشارکت فعال در بحث ها و پرسش و پاسخ
- جستجوی مقالات جدید درباره موضوعات کلاس
- تدریس در کلاس درس (نوشتن طرح درس جلسه، آماده سازی اسلایدها و تدریس در کلاس)
- انجام تکالیف هر جلسه در مهلت مقرر
- مشخص نمودن موضوع تدریس تا پیش از جلسه چهارم
- در صورت عدم امکان حضور در کلاس، اطلاع دادن به مسئول درس پیش از کلاس

## ارزشیابی فراگیران:

نمره نهایی این درس برای هر فراگیر بر مبنای موارد زیر مشخص می گردد:

- شرکت فعالانه و با آمادگی در جلسات کلاس (۱۰٪)
- انجام تکالیف با کیفیت و بارگذاری در سامانه نوید در مهلت تعیین شده (۶۰٪)
- تدریس یک موضوع آموزشی در کلاس (۱۰٪)
- آزمون های کوتاه از برخی موضوعات (۲۰٪)<sup>۲</sup>

<sup>۱</sup> لطفا این قسمت را با دقت بیشتری مطالعه بفرمایید.

<sup>۲</sup> ممکن است در مورد برخی موضوعات لازم شود کوئیز یا آزمون گرفته شود.

## روش های یاددهی - یادگیری:

- پرسش و پاسخ در کلاس
- ارائه مطلب توسط دانشجویان
- روش های تدریس مشارکتی

## منابع دوره:

- Joyce, B. Well, M and Calhoun, E. **Models of teaching**. 2015. 9th Edition. Pearson
- Dent JA, Harden RM, Dan Hunt. **A Practical Guide for MEDICAL TEACHERS**. Elsevier. 2021
- Amin Z, Hoon EngKh. **Basics in medical education**. World Scientific Publishing Company. 2009.
- Tim Swanwick, Kirsty Forrest, Bridget C. O'Brien. **Understanding Medical Education: EVIDENCE, THEORY, AND PRACTICE**. 2019

- مجموعه مقالات AMEE guide
- علیرضا منجمی. استدلال بالینی: مفاهیم، آموزش و ارزیابی. انتشارات دانشگاه علوم پزشکی اصفهان. ۱۳۸۹
- نادر ممتازمنش، بهرام عین‌اللهی، الهه ملکان‌راد، جلیل حسینی. آموزش و ارزیابی بالینی: آنچه هر استاد بالینی باید بداند. نشر تحفه. ۱۳۸۵
- محمد جلیلی و همکاران. اصول و روش های ارزیابی فراگیران در علوم پزشکی. فرهنگستان علوم پزشکی. ۱۳۹۶
- صفوی، امان اله. روش‌ها، فنون و الگوهای تدریس. سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه‌ها (سمت)، ۱۳۹۲.
- سیف‌علی اکبر. روان شناسی پرورشی نوین. نشر دوران. ویرایش هفتم. ۱۳۹۱.

## جدول زمان بندی جلسات

شماره جلسه	موضوع جلسه	نحوه برگزاری	تاریخ
۱	معارفه و بحث و توافق در مورد محتوای طرح دوره	گفتگو در کلاس	۱۴۰۱/۱۱/۲۵
۲	معرفی چهار خانواده الگوهای تدریس الگوهای خانواده پردازش اطلاعات- الگوی تدریس پیش سازمان دهنده	مطالعه دقیق فصل ۹ کتاب مدل های تدریس پیش از کلاس، پرسش و پاسخ و بحث در کلاس، نوشتن طرح درس و طراحی یک پیش سازمان دهنده پس از کلاس و بارگذاری در نوید	۱۴۰۱/۱۲/۲
۳	الگوی تدریس پیش سازمان دهنده	ارائه طرح درس ها در کلاس برای دریافت بازخورد و اصلاح طرح درس ها	۱۴۰۱/۱۲/۹
۴	تهیه اسلایدهای آموزشی	مطالعه فردی و استفاده از آن در تهیه اسلایدها	محتوا در نوید

۱۴۰۱/۱۲/۱۶	مطالعه دقیق فصل ۱۳ کتاب مدل های تدریس پیش از کلاس، پرسش و پاسخ و بحث در کلاس، نوشتن طرح درس ایفای نقش و بارگذاری در نوید پس از کلاس	الگوهای خانواده اجتماعی - الگوی تدریس ایفای نقش	۵
۱۴۰۱/۱۲/۲۳	جستجو و مطالعه مقالات مرتبط، بارگذاری نتایج جستجو و خلاصه ای بر اساس آنها در نوید، مطالعه کتاب بروس جویس، هاردن و سوانویک پیش از کلاس، بحث و پرسش و پاسخ در کلاس	الگوهای خانواده رفتاری - الگوی تدریس شبیه سازی	۶
جلسه جبرانی هماهنگ شود	جستجو و مطالعه مقالات مرتبط، بارگذاری نتایج جستجو و متنی خلاصه از آنها در نوید پیش از کلاس، تدریس توسط یکی از دانشجویان در کلاس <sup>۳</sup>	تدریس مبتنی بر مورد ( Case-based teaching)	۷
۱۴۰۱/۱/۱۵	جستجو و مطالعه مقالات مرتبط و مطالعه کتاب هاردن پیش از کلاس، اجرای کلاس با روش TED یا TMTD	ویژگی ها و عرصه های آموزش بالینی	۸
۱۴۰۲/۱/۲۲	جستجو و مطالعه مقالات مرتبط و مطالعه کتاب هاردن پیش از کلاس توسط همه دانشجویان، تدریس توسط یکی از دانشجویان در کلاس، طراحی یک راند آموزشی و بارگذاری در نوید پس از کلاس توسط همه دانشجویان	آموزش بر بالین بیمار بستری	۹
۱۴۰۲/۱/۲۹	جستجو و مطالعه مقالات مرتبط و مطالعه کتاب هاردن پیش از کلاس توسط همه دانشجویان، تدریس توسط یکی از دانشجویان در کلاس، طراحی یک جلسه آموزش درمانگاهی و بارگذاری در نوید پس از کلاس	آموزش درمانگاهی	۱۰
۱۴۰۲/۲/۵	جستجو و مطالعه مقالات مرتبط، بارگذاری نتایج جستجو و خلاصه ای از آنها در نوید پیش از کلاس، تدریس توسط یکی از دانشجویان در کلاس	آموزش در لیبر	۱۱
۱۴۰۲/۲/۱۲	مطالعه مقالات مرتبط پیش از کلاس، بحث و پرسش و پاسخ در کلاس، نوشتن طرح درس برای آموزش یک مهارت عملی پس از کلاس	آموزش مهارت های عملی	۱۲
۱۴۰۲/۲/۱۹	مطالعه کتاب استدلال بالینی پیش از کلاس توسط همه دانشجویان، تدریس توسط یکی از دانشجویان در کلاس	آموزش استدلال بالینی	۱۳
جلسه جبرانی هماهنگ شود	جستجوی مقالات و مطالعه توسط همه دانشجویان پیش از کلاس، تدریس توسط یکی از دانشجویان در کلاس	نحوه دادن خبر بد به بیمار و همراه او	۱۴
جلسه جبرانی هماهنگ شود	مطالعه مقالات مرتبط پیش از کلاس، بحث و پرسش و پاسخ در کلاس	برگزاری ژورنال کلاب های آموزشی	۱۵
جلسه جبرانی هماهنگ شود	مطالعه مقالات مرتبط پیش از کلاس، بحث و پرسش و پاسخ در کلاس	ارائه بازخورد موثر به فراگیران	۱۶
۱۴۰۲/۳/۲	مطالعه کتاب دکتر جلیلی پیش از کلاس، بحث و پرسش و پاسخ در کلاس، تدوین جدول دوعده ای برای یکی از درس ها و بارگذاری در نوید پس از کلاس	اصول پایه در ارزیابی فراگیران	۱۷
۱۴۰۲/۳/۹	مطالعه کتاب دکتر جلیلی پیش از کلاس، بحث و پرسش و پاسخ در کلاس، طراحی سوالات چند گزینه ای و بارگذاری در نوید پس از کلاس	آزمون های کتبی	۱۸
۱۴۰۲/۳/۱۶	مطالعه کتاب دکتر جلیلی پیش از کلاس، بحث و پرسش و پاسخ در کلاس، طراحی یک OSCE و بارگذاری در نوید پس از کلاس	آزمون بالینی ساختارمند عینی (OSCE)	۱۹
۱۴۰۲/۳/۲۳	مطالعه کتاب دکتر جلیلی پیش از کلاس، بحث و پرسش و پاسخ در کلاس	آزمونهای مبتنی بر محل کار ( Mini-CEX و DOPS)	۲۰

<sup>۳</sup> بخشی از نمره این ترم مربوط به تدریس دانشجو در کلاس است. در نتیجه تعدادی از موضوعات کلاسی می تواند توسط خود دانشجویان تدریس شود که در جدول زمان بندی مشخص شده است.